

nja domače detelje v večjem obsegu vsaj dotlej, da se ne povrnejo zopet navadni časi, in plesnivih močnih krmil jim ne bo treba dokupovati za težko prislužen denar.

Treba pa je uvaževati, da je deteljno seme že silno drago in, kakor vse kaže, ga v prihodnje ne bo tako lahko dobiti. Zato bi bilo prav, da bi kmetovalci pridelali potrebno deteljno seme doma. Sploh pa se vsled zaprtja mej pridelovanje semenske detelje iz vrstno izplačuje tudi za prodajo. Naša semenska detelja je dobrega slovesa in se lahko proda.

Za seme se pušča navadno detelja druge košnje in sicer na takih prostorih, kjer ni previsoka in tudi ne pregosta, ker inace kaj rada poleže. Detelja je zrela, ko porjave in se posuše njene glavice, ter je neno seme trdo in rumenkaste ali pa rumenkastovijolčaste barve. Ko je detelja zrela, se jo požanje, posuši in omlati.

Na 1 hektar se pridelja 3 do 5 metarskih stotov deteljnega semena, ki je pri sedanjih cenah očiščeno vredno 1800 do 3000 K.

Ravnatelj Turk.

Rusko bojišče.

V Bukovini in Karpatih nič posebnega. Med Kolomejo in Bučacem napadajo Rusi naše postojanke pred Stanislavom. Mesto Brody so dne 28. julija Rusi zasedli. Z veliko silo so se navadili Rusi severno-zahodno od mesta Brody čez državno mejo in silijo proti Lvovu, ki pa je baje izven nevarnosti. Ob velikem ovinku ob srednjem Stohodu smo se umaknili za nekaj kilometrov nazaj. Rusi pošiljajo nove ogromne čete v Volinijo. Huda bitka se vrši tudi na severu med mestoma Baranoviči in Riga.

Na gališko bojišče je došlo več tisoč Turkov, ki bodo v zahvalo, da so naši pomagali Turkom, se borili proti Rusom.

Odločilna borba v Galiciji.

V vzhodni Galiciji in v Voliniji divjajo na celi črti, od Pruta do Stohoda, krvave bitke. Ruske armade so po velikih pripravah zamahnile k odločilnemu udarcu. Boji morda še niso dospeli do vrhunca, toda trdno se smemo nadejati, da se Rusom navzile njihovi premoči, njihovi srditosti in brezobzirnosti njihovih navalov tudi tokrat ne bo posrečilo, doseči prvih glavnih ciljev njihove velike ofenzive, ki so označeni z besedami: Ogrsko, Stanislav, Lvov in Kovel.

V Karpatih.

V Bukovini in Karpatih je zadnji čas razmeroma mirno. Pri Kirlibabi so naši vrgli Ruse, ki so prodrli do sedla Prislup na ogrska tla, nazaj v Bukovino. Pri Jablonici se je vršilo le nekaj manjših prask.

Proti Stanislavu.

Po večtedenskem odmoru je prešla armada generala Lešičkega dne 28. julija na svojem desnem krilu (severno od Kolomeje) k napadu. Navalila je na naše postojanke med Chocimierzom, jugovzhodno Tlumača in Monasterzye ob Koropiecu. Noč in dan so se ponavljali siloviti ruski sunki, ne da bi se sovražniku posrečilo, doseči večje vspehe. Ob Koropiecu je bil popolnoma odbit, južno od Dnjestra so ga naše čete v petek ustavile na naši drugi obrambni črti red Tlumačem in ga v soboto odbile tudi pri Molodilovu (16 km južno Otinije). Dne 30. in 31. jul. so Rusi klujo napadali našo fronto zapadno od Bučaca. Ruski naval južno in severno od Dnjestra proti zahodu je naperjen proti mestu Stanislav.

Mesto Brody v ruskih rokah.

Rusko uradno poročilo z dne 28. julija pravi, da so ruske čete isti dan (28.) zavzele ob 6. uri 30 minut mesto Brody v Galiciji. V mestu, ki je šlo po prej 20.000 ljudi, je ostalo le kakih 600 oseb.

Ali je Lvov v nevarnosti?

Ogrski list „Pester Lloyd“ javlja iz vojnega stana o usodi Lvova: Če se je tudi deloma zmanjšalo naše posestno stanje, se glavno mesto Galicije ne nahaja v nevarnosti. Če bi prišla nevarnost, bi to vojno vodstvo prebivalstvu pravočasno naznanilo, kakor je to storilo tudi o Brodyju. Armada ima sree za prebivalstvo in bo poskrbela, da ne bo nihče presenečen. Če bo potrebno, se bo pravočasno naznanilo in sicer rajši 14 dni prej kot 24 ur prepozno.

Pri Brodyju.

Ernst Bregar iz Trbovelj, sedaj topničar pri c. kr. težkem topniškem polku št. 1, nam piše iz Galicije:

Ze štiri tedne se nahajamo v bližini mesta Brody. Setaj se lahko včasih malo pozabavamo. Dne 4. julija smo priredili veselico za sprejem našega novega baterijskega poveljnika, katere se je tudi naš generalmajor udeležil. Pri tej bateriji smo ljudje od vseh narodnosti. Zato smo morali zapeti na željo generala v vseh jezikih. Prvi so zapeli Nemci, potem Ogrji, za njimi Rumuni; Čehi so zapeli češko himno „Kje dom je moj.“ Ker je general tudi rodom Čeh, je pel zraven Čehov kot navaden vojak. Nazadnje pridemo na vrsto mi Slovenci. Čeravno najmanjši po številu, ali vendar smo zapeli navdušeno našo slovensko cesarsko pesem „Bog obrani, Bog obvari.“ A ko smo končali, je rekel general, da Slovenci najlepše zapojejo in je nas pohvalil. Malo pozneje, po dobri večerji in pri zlahtni kapljici vina, so se razlegale vesele pesmi v pozno noč, ne meneč se za Ruse, ki so nas menda tudi poslušali. Niti eden strel ni padel tisti večer proti nam. Drugi dan so nas pa začeli prav prijateljsko pozdravljati in sicer s šrapneli, ki pa k sreči niso naredili pri nas nobene škode. Ta prijazen pozdrav smo pa takoj obilo zavrnil z našim svincem.

V Voliniji.

Zelo obširni in mogoče še ljutejši boji, kakor v Galiciji in Bukovini, so se vršili na volinjski fronti. Od Stobihye ob Stohodu do Berestečka ob Stiru je divjala v soboto, dne 29. julija, srdita bitka, katere potek je za Ruse povsem neugoden. V petek se je bilo sicer Rusom posrečilo, potisniti nemško središče pri Tristenu čez Stohod nazaj, toda vspeh je brez važnejšega pomena. V soboto so se umaknile naše in nemške čete iz ostrega kolena, ki ga ivori reka Stohod med Janovko—Ugli—Kašovko, na ravno črto Kašovka—Janovka. Naša fronta je bila tam ostro izbočena proti vzhodu in Rusi so nas napadali od severa in od juga, tako da je general Linsingen moral fronto umakniti, da je bila črta izravnana. Dne 30. julija pa so naše čete prešle celo k protinapadu in so južno od kraja Stobihva vrgle Ruse krepko nazaj. Vletih je bilo pri tem 2000 Rusov.

Rusi se pripravljajo za tretjo zimsko vojsko.

Rusko časopisje objavlja prve sklepe Rusije za tretjo vojsko po zimi. Vlada je razdelila dobavo streliva za dobo od oktobra 1916 do aprila 1917; na Japonsko bo zopet odpadlo 450 milijonov rubljev.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču se od zadnjega našega poročila ni zgodilo nič kaj pomembnega. Na soški in koroški fronti večinoma samo artilerijski boji. Edino pri trdnjavici Paneggio (južnovzhodno od Tridenta ob državni meji) se vrše že 14 dni spopadi z menjajočo se srditostjo. Italijani trdnjavnice ne morejo dobiti v roke. Na vzhodni tirolski fronti napadajo Lahli naše postojanke pri Tofani, a tudi brezuspešno. V dolini Pozina in pri gori Monte Zebio so prešli naši k vspešnim protinapadom. Dne 27. julija je naše zračno brodogve z bombami napadlo več italijanskih mest. Italijanski ministrski predsednik Boselli je obiskal fronto, kar italijansko časopisje smatra kakor predznak bodoče velike italijanske ofenzive.

Italijani podpolkovniku Turudiji.

Zagrebske „Novine“ pišejo: Podpolkovniku Turudiji so poslali Italijani listek, da bodo dne 1. avgusta v Grgarju, naj jim pripravi kosilo. Vojaki so odgovorili: Naj poskušajo priti. Spetemo jim paro, pa ne v Grgarju, ampak že pri Plaveh.

V krvavem ročnem metežu z Lahli.

Južno bojišče, julija 1916.

Maščevanje smo prisegli kletemu sovragu, zemlje lačnemu, od katerega smo bili kot poizvedovalna patrolja od vseh strani obkoljeni, skozi katerega smo si morali, da se rešimo sramotnega vjetništva, z bajoneti izsiliti izhod, ali pa častno umreti pod bodali razkačenih, maščevanja željnih Lahov, ki so padali vsled naše skupne brambe s strašnimi ranami na vse strani. Prihajali so vedno novi oddelki in naše stališče je bilo naravnost obupno.

Bližnjo višino, ki je nudila vse ugodnosti vojskovanja, ki so jo pa imeli Lahli v posesti, smo si hoteli osvojiti. Vsled tega smo morali biti natančno poučeni o sovražniku, da ga moremo vspešno od desne strani in s primerno močjo napasti, ne da bi sami imeli preveč izgub. V ta namen je bila poslana poizvedovalna patrolja, sestavljena iz samih neustrašnih, smelih mož, ki so, smrt prezirajoč, se prijavili v rostovoljno, hoteli se izkazati sposobne, da vstrajajo v vsakem kritičnem položaju. Pod poveljstvom izbornega poveljnika je odpotovala v mraku naša patrolja, previdno vparablajoč vse vojne zvijače. Sai se ni šlo le za njeno usodo, temveč za usodo celih oddelkov. Od kamena do kamena, počasi a vstrajno naprej, ne zmeneč se za nad glavami brenčeče krogle, ki so se s čudnim šumom izgubljale mogoče še

brez učinka tam nekje v daljavo. Tako se priplazimo do z nizkim grmičevjem obraščenega griča, ki je bil po našem mnenju od Lahov zaseden. Razviti v rojno črto pošljemo dva moža naprej. Odprtih oči in treznega duha je bilo treba; na levi in desni strani sem slišal šepet tovarišev, ki so se za vsak slučaj priporočali Bogu ter se v duhu poslavljali morda od svoje žene ali matere.

Bleda svetloba žarometov razsvetli za hip okoličico, deset korakov s predaj se premakne večja grma, skozi katerega molli odprta cev sovražne puške. Prednja dva moža planeta od strani na nič slutečo sovražno stražo, ki je bila v hipu razorožena, obupno kliče na pomoč, dokler ji nismo na primeren način ustavili glas. Vendar je bilo že prepozno. Kot hijene so se vsuli Lahli iz svojih skrivališč, katere smo v svetlobi žarometov natančno spoznali ter se tako polastili vseh za nas važnih sovražnikovih skrivnosti, ki nam je hotel onemogočiti vrnitev. Naše geslo je bilo: Nazaj ter tako rešiti važno sovražnikovo skrivnost, ali pa častno umreti ter plačati svojo smrt kolikor mogoče drago, kot se spodobi slovenskemu vojaku. Kaj mi je bilo v tistem trenutku na misli, res ne vem, kakor ne ve menda nobeden izmed nas; vedeli smo le eno: da moramo sedaj udariti in roke so krčevito grabile po bodalih, ker puške vsled gnječe nismo mogli več rabiti.

Na sovražni poziv „Roke kvišku!“ zasadi naš poveljnik, enoletni prostovoljec desevek Ivan Štiber, bodalo v prsa najbližje stoječemu Lahu, ki se mrtev zgrudi na tla. Noži so se zablskali v naših rokah, jeklo je udarjalo na jeklo in se je krhalo pri odbijanju. Vršila se je obupna borba. Mož proti možu. Odločevala je le spretnost in pogum. V silni premoči nismo obupali, saj poznamo Lahe-zajce. V trenutku, ko je padel prvi Italijan, se zgrudi naš poveljnik, izognivši se zvijačno proti njemu naperjenemu udarcu, a ostali kot blisk poderemo vsak enega Laha na tla, skušajoč se umakniti za skalo ter si tako zavarovati hrbet. Lahli so za hip onemeli, a se potem z vso besnostjo vrgli z „Avanti!“-klici na nas in zopet se je zablskal nož v naših rokah. Polastila se nas je bojna blaznost. Nikdo ne verjame, kaj je človek v takim trenutku zmožen. Gorkost sovražne krvi smo čutili na obrazih, ki nam je zalivala oči in nam jemala pogled. „Sekaj! Kolji!“ smo se vspešno bujali, ko so nam začele roke omahovati.

V tem kritičnem trenutku se razpoči šrapnel tu nad našimi glavami, ki povzroči med Lahli grozno razburjenje, katero smo izrabili za svoje umikanje, ki se nam je brez izgub posrečilo. Na podlagi naših poročil se je še isto noč od naše stotnije izvršil napad, katerega posledica je bila, da smo končno zasedli sovražno višino. Vjeli smo tri stotnije Lahov s pripadajočimi častniki vred. Nam pa ni izostala javna pohvala od poveljnika.

Kaj ne, takih junaških dejanj so zmožni samo vojaki južnoštajerskega 26. domobranskega pešpolka! — Jurij Plevnik.

Z laškim strelivom nad Lahe.

Iz laškega bojišča se nam piše:

Ko sem se nahajal od mesta Asiago več kilometrov v stran proti jugu v rezervnih pozicijah, pa sem si ogledoval lepe italijanske gozdove. Res nisem si mislil, da bi Italijan imel take gozdove v takim kamenitem svetu, kjer bi rastle smreke in hoje do 30 metrov visoke in še več. Sovražnik se je nahajal na visočini hriba, kjer se je bil ustavil v svoja dobra betonska kritja. Naši so imeli svoje postojanke v sredi hriba in mi smo bili za rezervo. Od tam je Lah s tiste visočine tako grozno streljal, kakor bi se toča vsuda in večina s samim dum-dum, da je kar pokalo okoli nas, ko se je zadela krogla ob drevo. Tudi nekaj kanonov je privlekel polentar od nekod ter metal granate in šrapnele proti nam, imel pa je slab cilj. Pozdravljala ga je tudi naša artilerija in sicer kar z njegovim lastnim strelivom in mu prizadjala prav ogromne izgube.

Zgubil sem tudi jaz dobrega tovariša, desetnika Franca Petek, doma iz Konjic. Sovražna krogla mu je šla čez prsa in mu vzela življenje. Bil je že četrtokrat v boju. V Galiciji si je zaslužil hrabrostno kolajno II. razreda in bronasto. Na Doberdolu si je zaslužil srebrno kolajno I. razreda in tukaj mi je večkrat dejal: „Si moram zaslužiti še zlato.“ Sovražna krogla mu je vzela mlado življenje. Bila sva celih pet mesecev skupaj kot dobra prijatelja, oba pri eni stotnji, ali sedaj hrabri junak počiva v laški zemlji. Bodi mu tuja zemljica lahka!

Nekega dne je prifrotala laška 15 cm granata in tresčila tik mojega kritja v tla in kosci granate so zleteli v kritje. Razstrelbe ni bilo prave, ker je granata padla na mehke svet. Drugače bi gotovo bila vse kritje raznesla. Nahajali smo se tam štirje zmiraj skupaj. Na tihem sem zahvalil Boga, kako čudežno Bog človeka obvaruje. Zatorej zaupanje v Boga in zmiraj človek srečo ima.

Pozdravljaja vse somisljenike! Poddesetnik Valentin Čelofiga, doma iz Brezul pri Mariboru, in Franc Vidovič, četovodja, doma iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Naši domobranci vjeli 1200 Lahov.

Slovenski fantje nam pišejo:

Bilo je v pretečenem tednu. Neki dan proti jutru so Lahli prišli kar v kolonah do naše postojanke.

Seveda mi vrli in hrabri slovenski junaki 26. domobranskega pešpolka se nismo vstrašili groznega laskega navalca ter smo jih kolikor mogoče potolkli. A kar jih je ostalo, smo pa vlovili. Bilo jih je okrog 1200. Ti so se nas tako bali, ko smo jih tirali z nasajenimi bajoneti pod našo vlado, da nekateri niso mogli od prevelikega strahu ifi. Tudi Italijani se nas tako bojijo kot svoje dni Rusi.

Prisrčne pozdrave vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ pošiljamo fantje iz velikonečeljske okolice: Ivan Kosi, Sen. Vrh, Velika Nedelja; Rudolf Majcen, Hum pri Ormožu; Otmar Perko, Maribor; Hufinski Alojzij, Ormož.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču traja angleško-francoska ofenziva ob reki Sommi že tri tedne z nečuvno, strašansko silo še nadalje. Med rekama Ancre in Somme si stoji poldrugi milijon mož nasproti. V tej tritedenski bitki se je posrečilo Angležem in Francozom zavzeti 90 kvadratnih kilometrov ozemlja. V tej največji svetovni bitki so obojestranske izgube velikanske. Iz Anglije so odposlali na francosko bojišče 30.000 strelnic, ki bi naj stregle ranjenim vojakom. To veliko število najboljših razsvetljuje velikanske angleške izgube. O Verdunu ni nobenih posebnih poročil.

Grobišče ob Sommi.

List „Berliner Tageblatt“ piše: „Izgube so ob Sommi na obeh straneh silno velike. Pokrajina ob Sommi je francosko grobišče, tako strašno veliko, kakor v dolinah Moze pred Verdunom. Francozi pa tega nočejo uvideti in vidijo samo Nemce, da umirajo Eden njihovih voditeljev jim je dal tolažbo: Nemci so kakor zastrupljene puščane, ki pri svojem nosem zadnjem beganju semintja ne vedo, kjer bodo umrli, pred Verdunom, na Ruskem ali ob Sommi.“

Trideseti zračni napad na Anglijo.

V noči od 31. julija na 1. avgusta je vspešno napadel oddelek nemškega zračnega brodogra London, glavno mesto Anglije, in vzhodno angleško morsko obalo. Nemški zrakoplovci so metali bombe na utrube in vojaške naprave in so se vrnili vsi nepoškodovani.

Pred Solunom.

Pred Solunom se razvija precej živahno gibanje. Dne 27. julija in naslednje dni je prišlo pri mestu Vodena na železniški progi Solun-Bitolj zahodno od Soluna do več manjših bojev, katerih so se udeležile tudi srbske čete. Bolgarske čete so napad četverosporazumovih čet odbile. Grčija je umaknila iz vzhodne grške Macedonije vse svoje vojaštvo. Četverosporazumove čete so zasedle večji del grško-macedonskega ozemlja.

Turška bojišča.

Na turških bojiščih je prišlo zadnje dni do večjih dogodkov. Turki so se zadnje dni na Kavkazu, in sicer na levem krilu ob Črnem morju morali umakniti pred rusko premočjo in so morali izprazniti mesta Baiburt, Gümüşhane in važno trgovsko mesto Erzincjan južno od Trapezunta.

V zahodni Arabiji je izbruhnila vstaja. Angležem se je namreč posrečilo podkupiti turškega upravitelja te pokrajine, Hussein-pašo, in poglavarje zahodno-arabskih plemen. Središče vstaje sta za mohamedance največji svetišči Meka in Medina. Velika turška armada koraka proti upornikom.

V Tripolitanijski so Turki iztrgali Italijanom vse važnejše postojanke, le ozek pas ozemlja ob morski obali je še ostal v italijanski oblasti, tako, da je Tripolitanijska za Italijo izgubljena.

V zahodni Perziji je prodiranje turških čet vspešno. Ruske čete so morale zapustiti vso zahodno Perzijo in se umikajo proti vzhodu.

Turčija je poslala del svojih čet na avstrijsko-rusko bojišče.

Pred dnevi je najela Turčija v Nemčiji posojila v znesku pol milijarde.

Rumunija se je odločila.

Razburjenost na Rumunskem se je podela, — kar je najboljši znamenje, da smo ustavili rusko prodiranje v Galiciji in Bukovini. Rumunski kralj in merodajni politiki so zapustili Bukarešto, Rumunija se je torej odločila, da še ostane nadalje nepristranska. Kot odgovor na to odločitev je Rusija prepovedala, da bi se izvažal premog na Rumunsko.

Italija in Nemčija.

Italija se sedaj ne bo napovedala Nemčiji vojske. Zunanji minister Sonnino se je baje izrazil, da je Italija vojno napoved le odložila, ker hoče imeti proti Rumuniji močno orožje v rokah. Rumunija bi nastopila proti četverosporazumu, ako bi Italija napovedala Nemčiji vojsko.

O miru.

Miru nasproti.

Član ruskega državnega sveta Vasiljavič piše v „Rječi“, da se vojska brezpogojno bliža svojemu koncu. Povdarja je, da tega ne govori samo iz lastnega prepričanja, temveč na podlagi tega, kar je opazil v Londonu, Parizu in posebno v Rimu, kjer je želja po miru največja. Seveda ne more imenovati še nobenega roka, toda tudi na Ruskem so merodajni krogi že siti vojske.

Sv. Oče otrokom.

Sv. Oče je dne 30. julija v Rimu sprejel 3000 rimskih otrok kot zastopnike vseh onih otrok, ki so bili ta dan pri sv. obhajilu za mir. Kardinal vikar Pompili je prebral udanostno pismo na Sv. Očeta, ki je odgovoril v daljšem govoru. Njegovo prošnjo na vse evropske otroke, da naj na žalostno obletnico v obilnem številu prejemajo sv. obhajilo, so pred vsem uslišali rimski otroci. Sv. Oče se je večkrat vpraševal, ali tisti, ki so daleč proč od bojišča, živijo v duhu krščanske in primerne spokornosti in ali se znajo varovati pred zapeljivostjo življenja. V svojih mislih in nadah se je papež zatekel k nedolžnosti otrok kot k najmočnejšemu sredstvu, da izprosi božjo pomoč. Zaman je bilo doslej njegovo opominjanje, da naj narodi odložijo orožje in da naj po poti pameti in pravičnosti poiščejo mir, ki more končati to človeško klanje. Sv. Oče želi, da človeška družba napravi konec sovraštvu in se zopet posveti delu miru in sprave. Sv. Oče pa ne sestavi nobenega načrta, kako naj se to zgodi, ker se boji, da bi njegovi predlogi njegovim sinovom, katere vse enako ljubi, ne bi znali biti vsem enako ljubi. Zato samo ponavlja svoje želje in njihovo izdajo prepušča Vsemogočnemu, katerega zastopa v izvrševanju pravičnosti, usmiljenja in odpuščanja. Vsemogočni bo premislil in odločil z nameni ljudi, da se človeški rod zopet napravi na pot k Najvišji dobroti. Sv. Oče je pozval otroke, da naj dvignejo oljčne vejice, znamenje miru, in je blagoslovil otroke.

Naše žrtve za domovino.

Dne 23. julija je sporočil bojni tovariš, da je njegov zvesti, najboljši prijatelj Ivan Velnar iz Obreža pri Središču žrtvoval svoje mlado življenje s 25 leti v borbi proti Italijanom, začet od laške granate. — Umrli je dne 23. junija 1916 Jožef Benko v bolnišnici na Tirolskem v Briksenu. Rajni je bil kmet v Destincih pri Sv. Urbanu nad Ptujem. Zapušča neotolajljivo ženo z žalujočima sinoma, kojih je starejši tudi na tirolski bojni črti, ter hčerko, Bil je miroljuben sovaščan. Blag mu spomin, lahka mu tuja zemlja! — Kakor smo izvedeli, sta umrla vsled zadobljenih ran narednik Ivan Brus iz Podvine pri Ptujju in pešec Ivan Dokler iz Celja. Prvi je bil od kraja vojne zmrl na bojnem polju, mladenič najlepših let, ud Marijine družbe in odklikovan za nevstrašenost in hrabrost s srebrno kolajno II. vrste in z bronasto kolajno. Bila sta oba zelo priljubljena med tovariši in zelo mirnega obnašanja. Naj jima bo tirolska zemlja lahka, Najglobkejšje sožalje vsem starišem in znancem v imenu vseh žalujočih prijateljev Ivan Vihar, računski podčastnik. — Dne 12. julija je padel v najlepših letih v boju zoper verolomnega Laha Albin Pribožič. Vsi rajhenburški Orli in člani Marijine družbe, ki še stojijo krepki v hudem boju, bodo to pretresujočo vest z žalostjo sprejeli, v svojih molitvah pa se spominjali blagega in tihega, a za krščansko prepričanje vnetega mladeniča. Obefal nam je tudi zaradi svojega dobrega glasu lepo pomoč pri pevskem zboru, pa božja previdnost ga je vzela v zbor boljših pevcev, ki prepevajo v nebesih slavo Bogu. — Padel je na italijanskem bojišču dne 22. maja Martin Klokočevnik v Spitaliču. Bil je tudi naročnik našega „Slovenskega Gospodarja.“ — Došla je žalostna novica, da je padel na italijanskem bojišču dne 12. julija začet od sovražne granate, priden mladenič Blaž Firer od Sv. Vencesla pri Slov. Bistrici, star komaj 22 let. — Iz laškega bojišča je pisal vojni kurat, da je dne 21. maja padel junaške smrti desetnik Franc Lešnikar iz Zuma v najboljši dobi 26 let, začet v prsa od sovražne kroglice. Bil je priden mladenič. — Padel je Franc Škoberne, poddesetnik, doma iz Zuma. Bil je v cvetu mladosti, star se le 26 let. Žrtvoval je svoje življenje dne 6. junija za našo ljubo domovino. — Slava vsem našim slovenskim junakom!

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Vlh. g. Josip Ozmeč, župnik v Ljutomeru, je imenovan za dekana ljutomerske dekanije. — V vojno službo je kot vojni kurat vpoklican č. g. Pavel Vesenjaj, kaplan v Selnici ob Dravi. — Prestavljena sta č. g. kaplana: Martin Erhacič od Sv. Antona v Slov. gor. k Sv. Benediktu v Slov. gor. in Peter Pavlič od Sv. Benedikta v Slov. gor. v Loko pri Zidanem Mostu. — Nameščen je č. g. novomašnik Kofnik Ivan kot kaplan pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Odlikovana slovenska vojaška duhovnika. Častno znamenje Rdečega križa III. vrste z vojno dekoracijo je bilo podeljeno č. g. Ernestu Terstenjak, sedaj c. in kr. profesorju na kadetni šoli v Inostu, v priznanje odličnega službovanja kot divizijski župnik pri 8. divizijskem poveljstvu na bojnem polju. Č. g. Terstenjak je tudi imejtelj duhovnega zaslužnega križca na belo-rdečem traku. — Enako odklikovanje je dobil tudi vojni kurat na severnem bojišču č. g. Franc Kren, kateri ima tako sedaj že dvojno odklikovanje, namreč: duhovniški zaslužni križec in častno znamenje Rdečega križa z vojnim okraskom.

Lep zgled višjih častnikov. Prekmurske „Novine“ poročajo: „Škafar Matjaš, četovodja pri kav. diviziji, nam naznanja, ka je njuva divizija po teških časih zdaj par dni daleč od vojnega hrupa na počitki. Po prestanih velikih bojah se je ta divizija naselila v edno majlo vesi. V tej vesi je bila preprosta cerkva, a vendar je podvojeno veselje nudiča zmujenim vojakom. Prvo so vživali pri nogah ljubelega Jezusa, koga so vsako nedelo lahko molili pri sv. meši, drugo pa v tistem lepem zgledu, steroga so prmeši videli. Vsako nedelo sta pri meši dvorila dva višjiva častnika od generalnega štaba, grof B., hursarski polkovnik in konjeniški mešter, adjutant generalštaba. Te drugi je ranjen, z obvezanov glavov ministrivao, kaj je vseh nazočih srca globoko genola.“

Molitve v vojni dobi so bile v starem času ostro odrejane in sicer jih je sam cesar odredil in če je bilo bojišče še tako oddaljeno. Tako je bilo tudi za Maksimilijana I. Njegova naredba leta 1566 se je tako glasila: „Kakor smo že davno na avgšburškem dvoru naročili, ukazujem i zdaj, da se na Dunaju in tudi po raznih drugih avstrijskih deželah ter v kraljevini Češki ter v mejni grofiji Moravski, odredba izpolnjuje in smo v ta namen odredili zvonjenje. Ke-dor bo slišal zvonjenje, naj pade na kolena, prosi Boga, da se skrajša srd božji, da nam nakloni nebo zmago, kakor se glasi molitev, ki smo jo nalašč za to dali spisati in natisniti. Molitev naj vsakdo, ki le zna brati, pobožno bere. Vrh tega imajo duhovniki vsak petek, kadar bo zvonilo, prirejati ljudem v cerkvi kratke pridige o sv. pokori, kakršno smo tudi na svojem dvoru ukrenili. Po pridigi ima biti slovesna sv. maša in morajo biti med sv. mašo vse trgovine zaprte. Naposled odrejam, da se v teh žalostnih časih ne vršijo nobene veselice, ne ples, ne zabavni večeri (za vojsko s Turki). — Tako se je tudi zgodilo. V petek so bile cerkve vse polne vernikov. Ko je zvonilo, je vse molilo — doma, na njivah, v cerkvah in v delavnicah.“

Slovenec s Pohorja vjel s tremi tovariši čez 50 Lahov. Iz bojišča se nam piše dne 27. julija: Naš rojak Friderik Herič, doma iz Ruš, je bil odklikovan za izvanredno hrabrost s srebrno hrabrostno kolajno I. vrste. S tremi možmi je zajel čez 50 Lahov in zavzel pri tem še tri nepoškodovane sovražne topove. Čestitamo vrlemu Rušanu! Pozdrave pošiljajo: Tanker in drugi.

Pri nas gore šele zdaj zelenijo. Z italijanskega bojišča se nam piše: K nam se le zdaj prihaja zeleni plašč narave, zato se počutimo tudi mi tembolj sveže. Nam mladim slovenskim črnovojnikom korajža tako zlahka ne upade. Kljub vsem težavam in velikim nadlogam prav dobre volje uganjamo vsake vrste burke. Zapijemo si po domače kako slovensko pesem, posebno ono: „Slovenski fantje saj smo mi!“ Najprisrčnejše pozdrave vsem cenjenim bralcem našega „Slovenskega Gospodarja“ pošiljajo: Fr. Milnarič iz Negove pri Radgoni; Franc Lapuh iz Brežic ob Savi; Alojzij Mešl iz Soštanja; Franc Valenčak iz Kozjega; Jakob Sijanec iz Ljutomera.

Koliko podpore gre invalidu. Ako je postal vojak invalid, t. j. za vsako delo popolnoma nezmožen, dobi od vojaške oblasti okrog 63 kron podpore mesečno. Njegovi družini se pa zaradi tega podpore ne sme ustaviti, samo pri mesečnih izplačilih mora prinesiti od županstva potrdilo, da delanezmožnost invalidova še traja dalje.

Okrajni pomožni odbori. Po naročilu domobr. ministrstva so pri vseh okrajnih sodnih ustanovitvenih okrajnih pomožnih odbori, ki imajo nalogo, da pomagajo družinam vpoklicanih do njih pravic. Ako na pr. vzdrževalne komisije odklonijo prošnje za podporo, naj se žena ali drugi člani družin obrnejo naravnost na „Okrajni pomožni odbor pri c. kr. okrajni sodnji.“ Ako je n. pr. potrebna pritožba na upravno sodišče, mora isto podpisati advokat ali pa tak okrajni pomožni odbor, sicer je neveljavna. Za mariborski sodni okraj je načelnik tega pomožnega odbora sodni svetnik gospod Sterger, c. kr. okrajna sodnja.